

РЕЦЕНЗІЯ

кандидата педагогічних наук, доцента,
завідувачки кафедри вокально-хорової підготовки

Ашихміної Наталії Віталіївни

на дисертаційне дослідження **Ван Цзисюань**

**«Методика підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва до
просвітницької діяльності із застосуванням інформаційно-
комунікативних технологій»**,

подане на здобуття наукового ступеня доктора філософії
за спеціальністю 014 Середня освіта (Музичне мистецтво)

Актуальність дисертаційного дослідження Ван Цзисюань є безперечною. В сучасному світі, що стрімко розвивається, все більш важливим стає формування в молоді ціннісних орієнтирів, здатності критично мислити та ухвалювати самостійні рішення. Музичне мистецтво є потужним засобом духовно-естетичного виховання, яке може допомогти молодому поколінню в цьому. Майбутні вчителі музичного мистецтва повинні бути готові до проведення уроків у різних форматах, у тому числі із застосуванням інформаційно-комунікативних технологій.

Нині розвиток інформаційно-комунікативних технологій відкриває нові можливості для музичного просвітництва. Вони сприяють тому, щоб музичне навчання стало цікавим, дозволяють створювати ефективні художньо-освітні продукти, а також залучають до активного вивчення музичного мистецтва.

Таким чином, дослідження проблеми розробки методики підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва до просвітницької діяльності із застосуванням інформаційно-комунікативних технологій має велике значення для підвищення якості музичного навчання школярів та готовності майбутніх фахівців до викликів сучасного освітнього середовища.

Ван Цзисюань розроблено чітку та логічну структуру дисертації. Всі її складові органічно взаємопов'язані між собою, що забезпечує логічний виклад матеріалу.

Дисертанткою вирішено завдання дослідження, а саме: схарактеризовано ретроспективу становлення просвітницької діяльності в світовому просторі та специфіку її прояву в системі музичної освіти; визначено сутність і структуру підготовленості майбутніх учителів музичного мистецтва до просвітницької діяльності із застосуванням інформаційно-комунікативних технологій; обґрунтовано методологію та методичне забезпечення підготовки здобувачів вищої музично-педагогічної освіти до музично-просвітницької діяльності із застосуванням інформаційно-комунікативних технологій; розроблено методику діагностики виявлення рівнів підготовленості майбутніх учителів музичного мистецтва до просвітницької діяльності; експериментально перевірено ефективність методики підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва до просвітницької діяльності із застосуванням інформаційно-комунікативних технологій.

Ван Цзисюань у першому розділі дисертації зроблено висновок про те, що просвітницька діяльність майбутніх учителів музичного мистецтва є активним, цілеспрямованим і сталим процесом стимуляції у школярів ціннісно-зацікавленого ставлення до мистецтва, що формується під час і у зв'язку із удосконаленням в них здатності до особистісно пережитого й усвідомленого сприйняття художньо-образного змісту музичних творів. Підготовленість до просвітницької діяльності визначено як цілісну властивість фахівця, забезпечену його мистецькою ерудованістю, здатністю до глибокого проникнення в художньо-образний сенс творів на засадах сформованих музично-аналітичних та інтерпретаційно-творчих умінь, володіння культурою педагогічно-мистецького мовлення й натхненно-спонукальної взаємодії із учнями, спрямованої на їх «зараження» художніми переживаннями й стимуляцію особистого ставлення до мистецьких феноменів.

Дисертанткою визначено специфічну конструкцію структурного контенту підготовленості майбутніх учителів музичного мистецтва до просвітницької діяльності як цілісної категорії, що об'єднує мотиваційно-особистісний, мистецько-компетентнісний, інноваційно-методичний та комунікативно-діяльнісний складники.

Під час оцінки наукової новизни роботи наголосимо на таких аспектах: Ван Цзисюань правомірно зауважує, що вперше: розглянуто методику підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва до просвітницької діяльності через призму специфіки сприйняття й пізнавальної діяльності школярів нової генерації; для її обґрунтування обрано настановні положення комплексу наукових підходів: діяльнісного, компетентнісного, герменевтичного, особистісно-персоналізованого, технологічного та інноваційного; обґрунтовано методичні принципи їх впровадження у освітній процес; визначено структуру підготовленості майбутніх учителів музичного мистецтва до просвітницької діяльності в єдності мотиваційно-особистісного, мистецько-компетентнісного, інноваційно-методичного, комунікативно-діяльнісного складників.

У другому розділі на особливу увагу заслуговує обґрунтування дисертанткою педагогічних умов вирішення завдань дослідження, а саме: стимулювання усвідомленого й відповідального ставлення майбутніх учителів музичного мистецтва до оволодіння музично-просвітницькою діяльністю із застосуванням сучасних інформаційно-комунікативних технологій; забезпечення інноваційно-педагогічного середовища, комфортного для підготовки майбутніх фахівців до музично-просвітницької діяльності із застосуванням сучасних інформаційно-комунікативних технологій; забезпечення координації між змістом фахово-музичної й методико-практичної підготовки до застосування інформаційно-комунікативних технологій у просвітницькій діяльності.

У третьому розділі Ван Цзисюань науково обґрунтовано критерії для визначення загального рівня підготовленості майбутніх учителів музичного мистецтва до просвітницької діяльності із застосування інформаційно-

комунікативних технологій: спонукально-мобілізаційний, аналітико-герменевтичний, технологічно-художній і творчо-продуктивний.

Формувальний процес дисертанткою було організовано за трьома етапами впровадження авторської методики: мотиваційно-настановним, комунікативно-формувальним і досвідно-результативним.

На першому етапі експериментальної роботи головна увага приділялася стимулюванню у студентів свідомо-умотивованого ставлення до просвітницької діяльності засобами переконання у процесі диспутів і дискусій, критичного аналізу відеоматеріалів – відео-уроків, майстеркласів, залучення до інтерактивних форм творчої співпраці (Teambuilding, «мозковий штурм», дистанційні засоби освітньо-ділової комунікації й обміну музичною та науково-популярною літературою, колективне розроблення електронного «музично-просвітницького» портфоліо).

На другому, комунікативно-формувальному, етапі впроваджувалися тренінги на оволодіння неформально-педагогічним, художньо-міжособистісним стилем спілкування у просвітницько-комунікативних ситуаціях. Учасників формувального експерименту залучали до вивчення можливостей програми ChatGPT (штучного інтелекту), систем Moodle, Google Classroom, використання можливостей E-learning, засвоєння комплексу навичок використання комп'ютерних, мультимедійних технологій, техніки семпл-інжинірингу, ното-графічних редакторів тощо.

Третій, досвідно-результативний, етап спрямовувався на реалізацію творчих потенцій здобувачів у процесі застосування сучасних цифрових, дистанційних, музично-спеціалізованих технологій, технології «сторітелінг» (storytelling), розроблення і демонстрацію підготовлених відео-презентацій просвітницького спрямування, дидактично-ігрових і творчих завдань музично-пізнавального й педагогічно-інтерпретаційного спрямування, «захисту» проєктів культурно-просвітницького спрямування у рольових і ділових іграх.

Доведення статистичної вартісності розбіжності за всіма критеріями наприкінці формувального експерименту, здійснене за допомогою багатофункціонального критерію Фішера, підтвердило, що розроблена методика підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва до просвітницької діяльності із застосуванням інформаційно-комунікативних технологій є ефективною.

Позитивно оцінюючи наукові здобутки Ван Цзисюань, звернемо увагу на деякі зауваження до поданої дисертації:

1. Вважається недоцільним обрання другим показником аналітико-герменевтичного критерію міру володіння риторико-педагогічними вміннями характеризувати самостійно інтерпретований музичний твір: адже в одному показнику поєднується дослідження двох різних феноменів, зокрема, інтерпретаційних умінь та навичок педагогічної риторики.

2. У представлених авторкою методах і формах підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва до вирішення завдань дослідження пропонувано застосування ІК-технологій, які на цей час ще не знайшли

широкого висвітлення в мистецькій науково-методичній літературі. Це, зокрема, використання можливостей штучного інтелекту, технологія семплювання тощо. Уявляється доцільним у додатках представити методичні рекомендації щодо їх застосування і впровадження в музично-освітній процес, що посилює б практичну цінність даного дослідження.

3. У тексті дисертаційної роботи зустрічаються певні стилістичні, граматичні, орфографічні помилки та огріхи технічного характеру.

Висновок: дисертаційна робота на тему «Методика підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва до просвітницької діяльності із застосуванням інформаційно-комунікативних технологій» є оригінальним, завершеним дослідженням, актуальним у сучасних умовах розвитку мистецької освіти. В роботі Ван Цзисюань продемонстровано науково обґрунтовані результати, кваліфіковано виконано всі поставлені наукові завдання, показано володіння методологією наукових досліджень щодо продукування результатів, пов'язаних із новизною та практичною значущістю. Кваліфікаційна наукова праця відповідає чинним вимогам п. п. 6, 7, 8, 11 «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженому Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44, а Ван Цзисюань заслуговує на присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 014 Середня освіта (Музичне мистецтво).

Рецензент:

кандидат педагогічних наук, доцент,
завідувачка кафедри
вокально-хорової підготовки
ДЗ «Південноукраїнський національний
педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського»

Наталія АШИХМІНА

